

УДК 383.43.02 (477)
УКПП
№ держреєстрації 0109U007117
Інв. №

Міністерство освіти і науки України

Національний університет біоресурсів і природокористування України
(НУБіП України)

03041, м. Київ-41, вул. Героїв оборони, 15;
тел. (044) 527-81-54

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з наукової роботи та
інноваційної діяльності

_____ Вадим Кондратюк

ЗВІТ
ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ РОБОТУ

**ВИВЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ТА
СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:
АГРАРНИЙ АСПЕКТ**

(остаточний)

Заступник декана гуманітарно-педагогічного
факультету з наукової роботи
доктор філологічних наук, доцент

Світлана Харченко

Керівник науково-дослідної роботи
кандидат історичних наук, доцент
кафедри міжнародних відносин і суспільних наук

Олена Кропивко

06.12.2022

**Перелік питань
для підготовки довідки про стан виконання науково-дослідних робіт
у 2022 р.**

1. *Тема НДР «Вивчення соціально-економічного та суспільно-політичного розвитку України: аграрний аспект» (НДР 0109U007117).*
Науковий керівник: к. і. н., доцент Кропивко Олена Михайлівна.
Строки виконання: 12.2019 – 12.2022.
2. *НДІ/факультет, кафедра, лабораторія, де виконуються НДР.*
Гуманітарно-педагогічний факультет, кафедра міжнародних відносин і суспільних наук, тема виконується у Національному університеті біоресурсів і природокористування України.
3. *Кадрове забезпечення НДР (всього виконавців, у т.ч. штатних).*
Всього виконавців – 6, з них докторів наук – 1 (професор Стрілець В.В.), кандидатів наук – 2 (доценти Кропивко О.М., Лановюк Л.П.), 1 аспірант (Сорокін А.А.), 2 магістри (Іващук М.В., Вітковський А.А.)
4. *Обсяг фінансування у 2022 р.*
Не фінансується.
5. *Місце проведення дослідів (базові господарства, лабораторії); об'єкти досліджень.*
Дослідження проводяться у наукових бібліотеках та національних, регіональних, галузевих архівах України, а також вищих навчальних закладах України, закладах Української академії наук та Української академії аграрних наук.
Об'єкт дослідження – соціально-економічний і суспільно-політичний розвиток України в ХХ – на поч. ХХІ ст., з позицій історично обумовленої пріоритетності функціонування аграрного сектору економіки.
6. *Матеріально-технічне забезпечення виконання НДР (наявність кабінетів, оргтехніки, ліцензованого комп. програмування).*
Матеріально-технічне забезпечення: 3 комп'ютери з ліцензованим програмним забезпеченням та 2 принтери.
7. *Наявність та стан оформлення первинної документації (журнали, книги обліку тощо).*
Первинна документація є в наявності.
8. *Застосовані методи, методики наукових досліджень (відомі/принципово нові методи вирішення завдань).*
Методи дослідження – історичної ретроспективи та перспективи, системно-узагальнюючого аналізу і синтезу, усної історії, використовуватиметься наукова література, періодика та архівні документи з досліджуваної проблематики.
9. Інформація про стан виконання робіт (згідно з технічним завданням, календарним планом і робочою програмою).

Заплановані роботи на 2022 р.	Виконані роботи у 2022 р.
Розробка проблеми «Українська державність у ХХІ ст.: виклики і	Опубліковано статей у

перспективи»	<p>наукометричній базі WoS – 2 (Калуга В.Ф. - 1, Макаренко Л.П. - 1); Оpubліковано 7 наукових статей у фахових виданнях (Любовець О.М. – 1, Клименко К.О. – 2; Кропивко О.М. – 2; Макаренко Л.П. – 1; Асатуров С.К. – 1; Шевченко Н.В. - 1); 2 наукові статті в іноземних виданнях (Асатуров С.К. – у співавторстві); тези доповідей 102 (69 тез - 6 - магістрів; 63 - студентські); розділи в колективних монографіях англ.мовою Калуга В.Ф. – 2); 1 монографія (Кравченко Н.Б. – 1); навчальні посібники – 2_(Радченко Л.С., Хвіст В.О. – 1, Кропивко О.М., Лановюк Л.П. – 1)</p>
Розробка проблеми: «Освіта і наука в умовах суспільно-політичних трансформацій»	<p>Оpubліковано статей у наукометричних базах Scopus – 1 (Клименко К.О. – 1) WoS - 1 (Шевченко Н.В.), розділ у монографії (колективній), іноземне видання (Грушецький Б.П. – 1), 9 тез доповідей (Любовець О.М.. – 2, Хвіст В.О. – 1, Грушецький Б.П. – 2, Стрілець В.В. – 3, Кропивко О.М. - 1)</p>
Розробка проблеми: «Регіональні дослідження: історичні, політичні та соціокультурні процеси»	<p>Оpubліковано статей у наукометричній базі WoS - 3 (Кравченко Н.Б. – 1, Кропивко О.М. – 1, Хвіст В.О., Білан С.О. - 1), опубліковано статей у наукометричній базі Scopus – 5 (Асатуров С.К.), навчальні посібники – 2 (Стрілець В.В.- 1, Білан С.О. - 1) наукові статті у фаховому виданні – 15 (Клименко К.О. – 1, Шевчук О.В. – 4, Білан С.О. – 3, Макаренко Л.П. – 1, Асатуров С.К. – 1, Кравченко Н.Б. – 1, Лановюк Л.П. – 1, Хвіст В.О. – 1, Калуга В.Ф. – 1, Грушецький Б.П. - 1), наукові статті в іноземних виданнях – 6 (Калуга В.Ф. – 1,</p>

	Асатуров С.К. – 4, Грушецький Б.П. - 1); 10 тез доповідей (Стрілець В.В. - 3, Грушецький Б.П. – 3, Лановюк Л.П. – 2, Кропивко О.М. – 2)
--	---

№№ п/п	Показник	Заплановані на 2022 р. результати	Одержані у 2022 р. результати
1	Опубліковано за темою статей в журналах, що індексуються наукометричними БД Scopus та/або Web of Science (WoS) (або Index Copernicus для соціогуманітарних наук)	8	12 Scopus -1 WoS - 6 Index Copernicus - 5
2	Опубліковано за темою статей, у журналах що входять до переліку фахових видань України	12	22
3	Опубліковано монографій/розділів монографій мовами Європейського Союзу	3	3
4	Опубліковано монографій/розділів мовами, які не відносяться до мов Європейського Союзу	4	2
5	Опубліковано за темою підручників, навчальних посібників, словників, довідників	5	4
6	Отримано за темою охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності України або інших країн (патенти, авторські свідоцтва)	-	-
7	Захищених кандидатських і докторських дисертацій виконавцями	1	-
8	Кількість грантів, за якими працювали виконавці, що фінансувались закордонними	5	5

	організаціями/за рахунок державного бюджету		
9	Виконавцями НДР виконано гопдоговірної та грантової тематики на суму, тис. грн.	-	-

Результати досліджень 2022 року *найшли відображення* 7 наукових публікаціях, в т.ч. 2 одноосібних монографіях, 3 колективних, 40 статтях (1 - у виданні, що відносяться до наукометричної бази Scopus, 6 – WoS, 5 – Index Copernicus). Взято участь в 21 міжнародних та всеукраїнських конференціях, за результатами яких вийшли 121 тез, 69 з яких студентські/ у співавторстві зі студентами.

На кафедрі видається «Вісник аграрної історії», який є Фаховим Збірником наукових праць (категорія «Б», наказ МОН України 10.10.2022 р. N894, додаток 2)

Інформація використана викладачами кафедри у ході навчального процесу: лекційних та семінарських заняттях, 1. **Міжнародній науково-практичній конференції** «Відносини між Україною і НАТО на сучасному етапі: досягнення та виклики», (2 червня 2022 р.), **круглих столів: 1.** «День пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу» (on-line), 18.05.22 р., НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/109431>; 2. «День Європи в Україні» (on-line), 24.05.22 р., НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/109784>; 3. «Європейські студії в умовах війни: український вимір» (on-line), 25.05.22 р., Українська Асоціація Викладачів та Дослідників Європейської Інтеграції; 4. «26-та річниця прийняття Конституції України», 28.06.2022, НУБіП України (он-лайн); 5. «Історичні традиції демократизму у сучасному світі» до дня утворення ООН, 21. 10. 2022, НУБіП України (он-лайн).

на семінарах та вебінарах: 1. Історичному Вебінарі «Етика усно історичного дослідження: ключові пункти сучасних дискусій», 11.01.22 р., ХНУ ім. В. Н. Каразіна, Українська асоціація усної історії; 2. Семінарі «Європейська соціальна політика», 17.01.22 р. Асоціація дослідників європейських цінностей в освіті (AREVE) Факультет DISFOR Університет Генуї (Італія) Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова Національний університет біоресурсів і природокористування України Інтенсив «Європейська політика соціальної згуртованості»; 3. Семінарі «Європейська політика соціальної згуртованості», 18.01.22 р. Асоціація дослідників європейських цінностей в освіті (AREVE) Факультет DISFOR Університет Генуї (Італія) Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова Національний університет біоресурсів і природокористування України Інтенсив «Європейська політика соціальної згуртованості»; 4. Вебінарі «Історичні контексти Української

Соборності», 21.01.22 р., Київський національний університет імені Тараса Шевченка; 5. Семінарі з членами Європейської асоціації студентів-правників (юристів) «ELSA» (20.05.2022); 6. практичному семінарі «Державні інтереси України в полярних регіонах», 29-30.11.2022, Дипломатична академія України.

Студентських конференціях:

1. «Туристичними стежками рідного краю» (28.04.2022);
2. «Гібридна війна у сучасному вимірі» (06.10.22; 14.10.22);
3. «Глобалізація як сучасна тенденція міжнародних відносин» (06.10.2022);
4. «Міжнародний тероризм як глобальна проблема сучасності» (07.10.2022);
5. «Турецько-сирійський конфлікт: сучасний стан та тенденції врегулювання» (07.10.22; 14.10.22);
6. «Family History in the History of the State» (29.10.2022; 15.11.22);
7. Агробізнес в Україні: міжнародний аспект (11.11.2022);
8. ООН в оцінках студентів-міжнародників (24.10.2022);
9. XIV студентська науково-практична конференція «Українська дипломатія у часи випробувань» (27. 04. 2022);
10. XV студентська науково-практична конференція «Українська дипломатія у часи випробувань» (09. 12. 2022).
- 11.

Викладачі кафедри брали участь у Міжнародних, Всеукраїнських науково-практичних конференціях, семінарах, вебінарах, круглих столах:

1. Ольвійський форум-2022: стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі XVI Міжнародна наукова конференція 23-26 червня 2022 року м. Миколаїв
2. «Актуальні питання духовного, правового, політико-демократичного та економічного розвитку держави суспільства та людини в сучасних міжнародних відносинах: виклики, пріоритети та прогнози». Міжнародна науково-практична конференція, Київ, Університет Україна 22 лютого 2022 р.
3. «Історія, культура, пам'ять у науковому вимірі: стан та перспективи». III Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, НТУУ «КПІ» ім. І. Сікорського 20 травня 2022 р.
4. «Відносини між Україною і НАТО на сучасному етапі: досягнення та виклики». Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, НУБіП України 2 червня 2022 р.
5. Міжнародна науково-практична конференції «Відносини між Україною і НАТО на сучасному етапі: досягнення та виклики», Київ, 2 червня 2022 р.
6. Міжнародна науково-практична конференція «В подоланні соціальних та культурних викликів: Європа разом з Україною», м. Київ, 18-19 травня 2022 р.
7. Міжнародна науково-практична конференція «Міжнародні відносини: Україна і світ в умовах воєнних викликів», Суми, 30 червня 2022 р.
8. Міжнародна науково-практична онлайн/офлайн конференція «Продовольча та екологічна безпека у воєнний і післявоєнний часи: правові виклики для України та світу», м. Київ, 16 вересня 2022 р.

9. II Міжнародна науково-практична конференція «Медицина і психологія в репродукції людини – мультидисциплінарний підхід», Київ, 20-21 жовтня 2022 р.
10. Міжнародна науково-практична конференція «Духовний код української ідентичності у вимірі міжкультурної комунікації» (до 300-річчя від дня народження Г.С.Сковороди), м. Київ. 10-11 листопада 2022 р.
11. XII Міжнародна науково-практична конференція "Наукові пошуки: актуальні дослідження, теорія та практика" (Київ, 11 лютого 2022, НПУ імені М.П. Драгоманова)
12. Всеукраїнська науково-практична конференція, присвячена пам'яті Бориса Ілліча Олійника (Київ, 19 квітня 2022 р., НУБіП)
13. Chance for Science Conference 2022 (Leipzig, April 22, 2022, Leipzig University).
14. Міжнародна науково-практична конференція "Актуальні проблеми історії зарубіжних країн в новий та новітній час" (Київ, 10 травня 2022, КНУ імені Шевченка).
15. Міжнародна науково-практична конференція «Подолання соціально-культурних викликів: Європа з Україною» (Київ, 18-19 травня 2022 р., НПУ ім. Драгоманова).
16. Круглий стіл «Європейські студії в умовах війни: український вимір» (Київ, 25 травня 2022, Українська Асоціація Викладачів та Дослідників Європейської Інтеграції)
17. Міжнародна науково-практична конференція «Відносини між Україною і НАТО на сучасному етапі: досягнення та виклики» (2 червня 2022 року, Київ, НУБіП)
18. Міжнародний вебінар «Пам'ять як зброя: Інститути національної пам'яті в умовах війни» (Запоріжжя, 31 травня 2022 р., Запорізький національний університет)
19. Round Table (Hybrid) "Digitalization in the Academia" (June, 7, 2022, Linköping University, Sweden)
20. Вебінар «Історичні контексти Української Соборності». 21 січня 2022 р. Київський національний університет імені Тараса Шевченка.
21. Міжнародна науково-практична конференція «Освітологія – 2022. Якість університетської освіти: міждисциплінарний дискурс». 20 квітня 2022 року. Київський університет імені Бориса Грінченка. Виступ:
22. Всеукраїнська науково-практична конференція (з міжнародною участю) «Україна в контексті соціогуманітарних викликів сучасності: історичний досвід та перспективи». 17 травня 2022 року. Університет Григорія Сковороди в Переяславі.
23. I International Scientific and Theoretical Conference «TECHNOLOGIES AND STRATEGIES FOR THE IMPLEMENTATION OF SCIENTIFIC ACHIEVEMENTS». 27 May 2022. Stockholm, Kingdom of Sweden.

Викладачі кафедри працювали в рамках грантів:

1. Харченко Л.В. Резидентка і стипендіатка Akademie Schloss Solitude (міжнародна міждисциплінарна резиденція митців) березень 2022 - травень 2022. <https://www.akademie-solitude.de/en/person/luda-tymoshenko>

2. Клименко К.О. Угода на надання консультативних послуг Національного експерта з розвитку людського та інституційного потенціалу в межах Проєкту Енергетичної Безпеки, що реалізовується компанією TETRA TECH ES, INC. на замовлення Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) № 154-UCEM-1810-CA-2020-004 від 02.03.2020.

3. Клименко К.О. Угода на надання консультативних послуг Національного експерта з реформування державного управління за Програмою ЄС з підтримки управління державними фінансами в Україні (EU4PFM) від 02.03.2020, що реалізовується компанією Central Project Management Agency (CPMA) на виконання Угоди між Урядом України та Європейською Комісією, що діє від імені Європейського Союзу, про фінансування програми "Підтримка державного управління фінансами для України - EU4PFM" (ENI/2017/040-426) від 12.12.2018.

4. Клименко К.О. Угода на надання індивідуальних експертних послуг з атестації прокурорів місцевих прокуратур № 20-EI2751 від 28.10.2020 за Програмою ЄС з підтримки реформ у сфері юстиції в Україні «ПРАВО-Justice» від 07.12.2017, що реалізовується компанією Agence Française d'Expertise Technique Internationale (AFETI) на замовлення Представництва Європейського Союзу в Україні.

5. Клименко К.О. Угода на надання індивідуальних експертних послуг з добору кандидатів на заняття вакантних посад прокурорів в окружних та спеціалізованих прокуратурах № 21-EI4197 від 20.08.2021 за Програмою ЄС з підтримки реформ у сфері юстиції в Україні «ПРАВО-Justice» від 07.12.2017, що реалізовується компанією Agence Française d'Expertise Technique Internationale (AFETI) на замовлення Представництва Європейського Союзу в Україні.

Здійснюються дослідження в рамках роботи над 5 кандидатськими дисертаціями: «Вплив подій арабської весни на еволюцію близькосхідного напрямку зовнішньої політики України» (асп. Ждамарова А. В.), «Розвиток аграрної освіти України у 20-30-х рр. ХХ ст. та його висвітлення на сторінках міжнародної преси» (здобувач Вознюк Т.М.), «Київська міська Рада народних депутатів I (XXI) скликання: вибори, організація, діяльність» (асп. Сорокін А.А.), «Історико-краєзнавча діяльність статистичних органів в Україні (друга половина ХІХ – початок ХХ ст.» (Шевцова Є.С.), «Політика пам'яті щодо жертв політичних репресій в пострадянських державах» (Алеєва Я.А.).

Було проведено ряд науково-практичних заходів з проблем, які є складовими проблематики НДР: XV студентська науково-практична конференція «Українська дипломатія в часи випробовувань», 27.04.22 р. <https://nubip.edu.ua/node/108952>; круглі столи до Дня пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу (оп-

line), 18.05.22 р., НУБіП України. <https://nubip.edu.ua/node/109431>; до Дня Європи в Україні (on-line), 24.05.22 р., НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/109784>.

Налагоджено роботу 4-х студентських наукових гуртків, загальна кількість студентів 327 осіб: 1. Гурток «Історія України - Історія рідного краю. Історія родини» Науковий керівник Кравченко Н.Б. – 70 гуртківців. – <https://nubip.edu.ua/node/2065/18>; 2. Гурток «History of Ukraine. The History of Native Land. Family History». Науковий керівник Кравченко Н.Б. – 57 студентів. – <https://nubip.edu.ua/node/2065/19>;

3. Гурток «Інформація і політика» Науковий керівник Асатуров С.К. – 100 гуртківців – <https://nubip.edu.ua/node/2065/17>; 4. Гурток «Дипломатія та геополітика: співвідношення і взаємовплив». Науковий керівник Асатуров С.К. – 100 гуртківців – <https://nubip.edu.ua/node/2065/16>

Результати роботи гуртків - у 2022 р. опубліковано 69 тез магістрів і студентів (одноосібно або у співавторстві).

Практична цінність отриманих результатів (конкурентоспроможність, патентоспроможність, інвестиційна привабливість).

Поповнено історичну науку з досліджуваного напрямку різноплановою інформацією, на основі її ретельного аналізу та здійснення відповідних висновків.

10. Перспективи використання результатів НДР (впровадження) у навчальному процесі.

- Використання доробку з проблематики при підготовці узагальнюючих і концептуальних праць з історії аграрних відносин в Україні, історії України ХХ ст., довідкових видань; науковій розробці проблем соціально-економічного характеру; розробці методичних рекомендацій і навчальних посібників; викладання курсів гуманітарних дисциплін у навчальних закладах аграрного профілю; роботі студентських наукових гуртків; розробці законодавчо-нормативних документів з питань проведення реформ в аграрній та соціальній сферах.

11. Укладання договорів з окремими організаціями, підприємствами, господарствами (госпдоговори); договорів про наукове та науково-технічне співробітництво за тематикою НДР.

Галузь застосування – освітянська та наукова (вищі навчальні заклади аграрного профілю I-IV рівнів акредитації, наукові установи аграрного та історичного спрямування).

12. *Пропозиції щодо поліпшення організації, виконання і підвищення ефективності досліджень та впровадження наукових розробок у виробництво:* забезпечити стимулюючі заходи, у т.ч. фінансового характеру, для залучення студентів до виконання досліджень, що не фінансуються. (додаткові бали до рейтингу студента при залученні до наукової роботи; одноразова грошова винагорода за роботу на міжнародному рівні).